

Pozos de ambición

There will be blood, Paul Thomas Anderson, 2007

Una relectura magistral del mite fundacional americà del *self-made man*, basada en la novel·la *Oil* d'Upton Sinclair, que ret homenatge els grans noms de la història del cinema.

El secret de l'obra mestra

Quan Paul Thomas Anderson va estrenar la seva indiscutible *Magnolia* (1999), ja es va parlar d'obra mestra i també del naixement d'un nou possible gran nom de la direcció cinematogràfica que, a partir d'aquell moment, tenia el repte de superar-se.

El títol que avui presentem té el handicap de no ser una producció independent com l'anterior, sinó una superproducció i aquest fet, sempre desperta recels entre la crítica. Personalment no crec que això sigui un factor en contra sinó, tot el contrari, ja que Paul Thomas Anderson ha sabut controlar la seva obra en tot moment i a l'estela de l'esmentada *Magnolia*, ha tornat a parlar dels seus temes centrals: filiació, ambició, culpa i càstig, i ha anat més enllà en el seu discurs.

Paul Thomas Anderson domina tots els ressorts del cinema: l'ús

de la banda sonora, tant el so com en el silenci, el moviment de la càmera i la direcció dels actors i a més aconsegueix un duel interpretatiu de primera magnitud entre Daniel Day-Lewis i Paul Dano.

Un palimpsest que esdevé un manual de cinema

Paul Thomas Anderson, no explica res de nou en la seva pel·lícula, però afronta un repte extremadament difícil que és la reescriptura –palimpsest– d'altres textos clàssics del cinema americà, que com en el seu cas, posaven en imatges el mite fundacional dels EUA: el *self-made man*, que a cavall entre la creença compartida de Déu i el capitalisme, aconsegueix arribar al cim de la societat, pagant el preu personal i emocional que sigui necessari. Un personatge ascètic però al mateix temps un depredador sense escrúpols que possiblement sigui l'única resposta a un temps d'una duresa

extrema, en un país que s'estava construint.

A ningú se li escaparan referents com *Ambició (Greet)* d'Erich von Stroheim (1924), *El tresor de Serra Mare* de John Huston (1948) o *Gegant* de George Stevens (1956) en la primera part de la pel·lícula i finalment, el gegantí homenatge a *Citizen Kane* (1941) d'Orson Welles i, si se'm permet la llicència, un cert regust inicial a *2001* reforçat per l'excel·lent música electrònica de Jonny Greenwood, ànima del grup musical Radiohead.

Paul Thomas Anderson no ha amagat mai els seus referents clàssics, però s'ha esforçat en retre un especial homenatge al seu mestre indiscutible: Robert Altman, amb qui va aprendre tot el que sap de cinema en deixar la Universitat de Cinema de Nova York perquè era massa teòrica i no podia fer cinema, com volia.

A *There will be blood* pren el millor que troba del cinema clàssic i el reescriu, amb una modernitat radical que es basa en una acurada planificació que no innova però consolida un estil magistral -gairebé, demana un segon visionat- i una banda sonora que haurà de passar a la història del cinema per la seva força innovadora i la perfecta fusió amb les imatges.

El valor fonamental de la pel·lícula és deixar absolutament clar que després de *Hi haurà sang*, (traducció literal del títol en anglés) efectivament, s'haurà de suar sang per trobar nous camins en la narrativa de l'èpica americana.

Un camaleó en escena

El plantejament de la crítica actual es dirigeix especialment a l'anàlisi del director i la seva obra, i només al treball dels actors quan la seva intervenció ho demana de manera molt significativa.

La presentació del personatge de Daniel Plainview té el seu nucli fonamental en els deu primers minuts de la pel·lícula construïts sobre millor cinema mut, a partir de les fonts primigènies (Stroheim). Pràcticament no queda res més a dir sobre el personatge que encarna Daniel Day-Lewis, si no fos perquè aquest no és un actor si no un autèntic camaleó que ha construït el seu propi personatge com a actor entorn al mite de la desaparició. Daniel Day-Lewis després d'interpretar cadascun dels seus personatges desapareix, com si al concloure cada pel·lícula es morís, per tornar a renéixer, esborrant qualsevol petjada, en la pell d'un altre personatge en la següent producció.

Per acabar, només s'ha de dir que tot i el repte, el nostre desig és que Paul Thomas Anderson torni a trobar la manera de transmetre'ns tanta fisicitat, subjugar-nos i pertorbar-nos com en aquesta extraordinària proposta que, de ben segur, formarà part del reduït grup de les millors pel·lícules de la història del cinema.

Fitxa tècnica

Tècnics

Director: Paul Thomas Anderson
Productor: Paul Thomas Anderson , basada en la novel·la d'Upton Sinclair
Guió: Paul Thomas Anderson
Direcció artística: David Crank
Muntatge: Dylan Tichenor
Fotografia: Robert Elswit
Vestuari: Mark Bridges
Música: Jonny Greenwood
Efectes especials:
Companyia productora: Ghouardi Film Company, Paramount Vantage i Miramax Films
Nacionalitat: USA
Durada: 158 minuts

Actors

Daniel Day-Lewis: Daniel Plainview
Paul Dano: Paul Sunday/Eli Sunday
Barry Del Sherman: H. B. Ailman
Paul F Tompkins: Prescott
David Warshofsky: H. M Tilford
Harrison Taylor i Stockton Taylor: H.W. Plainview (nen)
Dillon Freasier: H.W. Plainview (jove)

Filmografia

2007
There will be blood
2002
Punch-Drunk Love
1999
Magnolia
1997
Boogie Nights
1996
Sydney
1993
Cigarettes and Coffee
1988
The Dirk Diggler Story